

ORKAAN

Laat me met rust!

Welkom bij
het educatiemateriaal
voor de voorstelling:
Laat me met rust!

Voor de makers van Orkaan en het boekje 'Laat me met rust!' van het Concertgebouw Orkest en het Koninklijk Conservatorium van Amsterdam.

In de voorstelling 'Laat me met rust!' wordt de voorstelling van de Nederlandse Opera 'Laat me met rust!' van de Nederlandse Opera en het Koninklijk Conservatorium van Amsterdam.

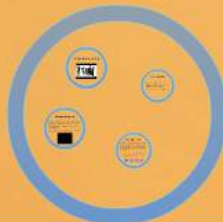
De voorstelling 'Laat me met rust!' wordt in de voorstelling van de Nederlandse Opera en het Koninklijk Conservatorium van Amsterdam.

Vragen en wegjes over het NOO

Het Nederlands Kamerorkest

De Nederlandse Kamerorkest is een van de meest succesvolle en meest bekende orkesten van Nederland.

ORKAAN

Laat me met rust!

Welkom bij
het educatiemateriaal
voor de voorstelling:
Laat me met rust!

Met de schoolmuziekvereniging en een aantal voorbodeklassen op
het terrein van Orkaan en het Nederlands Kamerorkest.

In de voorstelling Orkaan worden alle muzieksoorten samen
aan elkaar gebracht. Het is een verhaal over muziek en over de
relatie tussen muziek en taal.

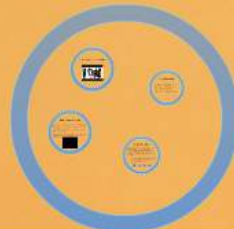
Hoe de muziek en taal samen komen tot een verhaal, dat
gevoel en taal deelt.

Vragen en weetjes over het NKO

Het Nederlands Kamerorkest

Op zaterdag 10 oktober 2015 wordt het Nederlands Kamerorkest
gevoerd door dirigent Jaap van Zweden. Het orkest zal
aantradet met de voorstelling Orkaan.

Welkom bij het educatiemateriaal voor de voorstelling: Laat me met rust!

Met dit educatiemateriaal kunnen jullie je alvast voorbereiden op het concert van Oorkaan en het Nederlands Kamerorkest.

In de verschillende filmpjes horen jullie muziek uit de voorstelling en zien én horen jullie Maaïke, Melissa, Richard, Sietse-Jan en Annette; zij spelen alle vijf in het orkest en zullen hun eigen verjaardagsfeestje laten horen!

Bij de filmpjes zijn verschillende opdrachten te doen en te maken, ga maar snel aan de slag!

Het Nederlands Kamerorkest

De voorstelling *Laat me met rust* wordt gespeeld door het Nederlands Kamerorkest (NKO), een orkest dat bestaat uit 24 strijkers.

Er is iets bijzonder aan de hand met het NKO; ze spelen zonder dirigent! Tijdens de voorstelling moeten jullie maar eens opletten hoe ze dan toch goed samen kunnen spelen!

Vragen en weetjes over het NKO

Eerst een filmpje!

Jullie hebben nu een filmpje gezien van de presentatie van het NKO. Maar hoe zit het erin? Hoe wordt het NKO gemaakt? Hoe wordt het NKO gebruikt? Dit filmpje geeft antwoord op deze vragen.

1. Hoe wordt het NKO gemaakt?

Het NKO wordt gemaakt door de NKO-organisatie. De NKO-organisatie is een organisatie die bestaat uit mensen die allemaal een bijdrage leveren aan het NKO. De NKO-organisatie is verantwoordelijk voor het maken van het NKO en het verspreiden van het NKO.

2. In het filmpje zagen jullie de verschillende soorten NKO's. Hoe worden deze gemaakt?

De NKO's worden gemaakt door de NKO-organisatie. De NKO-organisatie is verantwoordelijk voor het maken van het NKO en het verspreiden van het NKO. De NKO's worden gemaakt door de NKO-organisatie en zijn bedoeld om de NKO-organisatie te ondersteunen.

3. Wanneer worden de NKO's gebruikt?

De NKO's worden gebruikt door de NKO-organisatie. De NKO-organisatie is verantwoordelijk voor het maken van het NKO en het verspreiden van het NKO. De NKO's worden gebruikt door de NKO-organisatie om de NKO-organisatie te ondersteunen.

4. Probeer jullie de NKO's te maken. Hoe worden deze gemaakt?

De NKO's worden gemaakt door de NKO-organisatie. De NKO-organisatie is verantwoordelijk voor het maken van het NKO en het verspreiden van het NKO. De NKO's worden gemaakt door de NKO-organisatie en zijn bedoeld om de NKO-organisatie te ondersteunen.

5. Zouden jullie dit verschil ook kunnen horen?

De NKO's worden gemaakt door de NKO-organisatie. De NKO-organisatie is verantwoordelijk voor het maken van het NKO en het verspreiden van het NKO. De NKO's worden gemaakt door de NKO-organisatie en zijn bedoeld om de NKO-organisatie te ondersteunen.

6. In het eerste filmpje hebben jullie gezien dat de NKO's gemaakt worden door de NKO-organisatie. Hoe worden deze gemaakt?

De NKO's worden gemaakt door de NKO-organisatie. De NKO-organisatie is verantwoordelijk voor het maken van het NKO en het verspreiden van het NKO. De NKO's worden gemaakt door de NKO-organisatie en zijn bedoeld om de NKO-organisatie te ondersteunen.

Een extra weetje!

Het NKO wordt gemaakt door de NKO-organisatie. De NKO-organisatie is verantwoordelijk voor het maken van het NKO en het verspreiden van het NKO. De NKO's worden gemaakt door de NKO-organisatie en zijn bedoeld om de NKO-organisatie te ondersteunen.

7. Hoe worden de NKO's gebruikt?

De NKO's worden gebruikt door de NKO-organisatie. De NKO-organisatie is verantwoordelijk voor het maken van het NKO en het verspreiden van het NKO. De NKO's worden gebruikt door de NKO-organisatie om de NKO-organisatie te ondersteunen.

Eerst een filmpje!

Jullie hebben net het NKO gehoord en gezien, laten we eens kijken wat we allemaal te weten kunnen komen over het orkest!

1. Door hoeveel mensen wordt de muziek die jullie net in het filmpje hoorden gespeeld, hebben jullie dat kunnen zien? Zijn het er 10? Of zijn het er meer of toch minder? Hoe hoor je dat eigenlijk? Overleg maar eens met elkaar!

In het NKO spelen 24 mensen samen. Ze kunnen met z'n allen natuurlijk heel erg hard spelen, zo hard zelfs dat je denkt dat er wel 50 mensen samen spelen. Ook kunnen ze heel erg zacht spelen, alle 24! Het is dan net alsof ze allemaal fluisteren met hun instrument. Je kunt dan bijna niet horen dat er wel 24 mensen aan het spelen zijn. Bijzonder he?! Hierdoor klinkt de muziek altijd anders en wordt het nooit saai!

2. In het filmpje zagen jullie 5 verschillende groepen strijkinstrumenten. Weten jullie hoe ze allemaal heten?

De 5 verschillende instrumenten zijn: viool 1, viool 2, altviool, cello en contrabas. Trouwens; Viool 1 en viool 2 zijn gewoon dezelfde instrumenten hoor! Maar in een orkest worden de violen in twee groepen verdeeld; viool 1 en viool 2. Op de volgende dia zie je ze nog eens naast elkaar!

De strijkinstrumenten

Viool

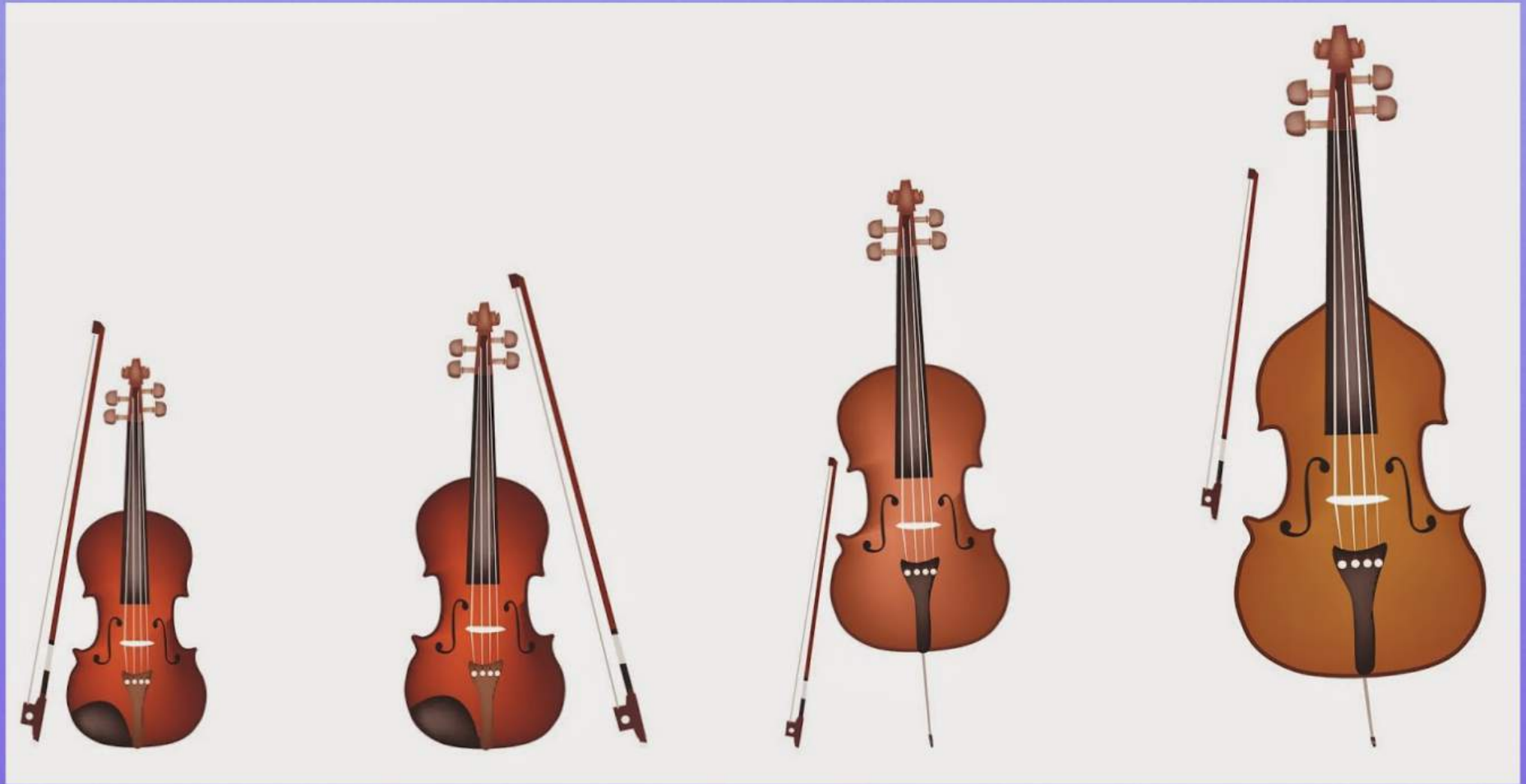
Altviool

Cello

Contrabas

De strijkinstrumenten

Viool

Altviool

Cello

Contrabas

3. Waarom noemen we de viool, de altviool, de cello en de contrabas eigenlijk strijkinstrumenten?

Omdat deze instrumenten allemaal gaan klinken als je er met een strijkstok overheen strijkt noemen we deze instrumenten de strijkinstrumenten. De mensen die deze strijkinstrumenten bespelen noemen we ook heel vaak: de strijkers! Hieronder zie je zo'n strijkstok!

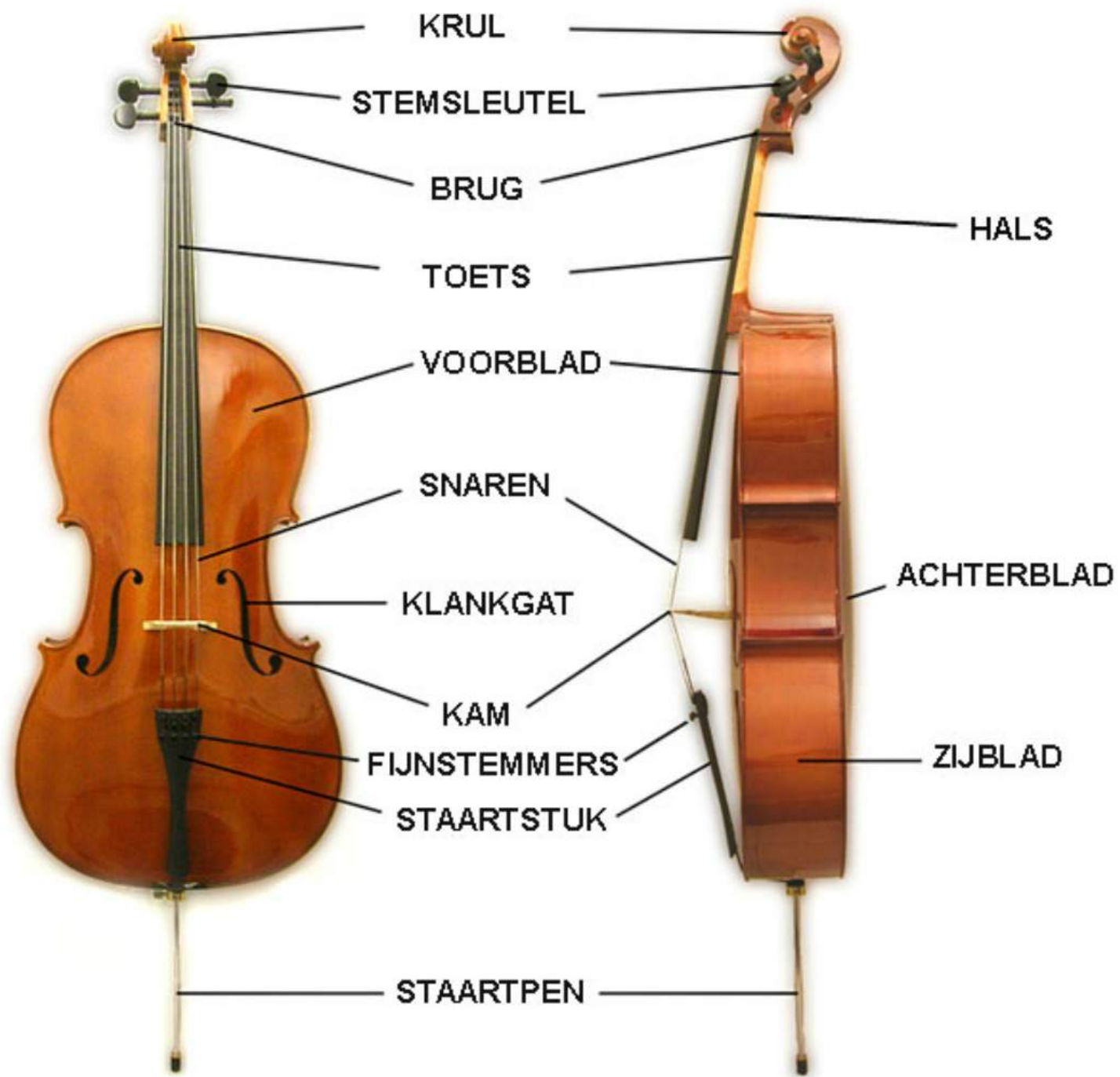

4. Vinden jullie de instrumenten op elkaar lijken? Zien jullie ook verschillen?

Zoals jullie zien zijn alle instrumenten van hout gemaakt, ze hebben 4 snaren waarover je strijkt en hebben allemaal twee f gaten in het hout, door deze gaten komt de klank naar buiten. Ook hebben alle instrumenten een krul aan de bovenkant.

De instrumenten zijn verschillend van grootte; de viool en de altviool leg je op je schouder als je gaat spelen, maar de cello en de contrabas zijn zo groot dat ze op de grond moeten staan! In de volgende dia kan je de cello eens van wat dichterbij bekijken!

KRUL

STEMSLEUTEL

BRUG

TOETS

VOORBLAD

SNAREN

KLANKGAT

KAM

FIJNSTEMMERS

STAARTSTUK

STAARTPEN

HALS

ACHTERBLAD

ZIJBLAD

5. Zouden jullie dit verschil ook kunnen horen?

Doordat de instrumenten verschillend zijn in grootte klinken ze allemaal anders; de viool klinkt hoog, de altviool een stukje lager, de cello en de contrabas klinken allebei véél lager. Over het algemeen geldt: hoe groter het instrument, hoe lager het klinkt.

Bekijk het filmpje maar eens! (*Vanaf min. 3:15*)

6. In het eerste filmpje hebben jullie gezien dat de verschillende instrumenten allemaal een eigen plekje hebben. Weten jullie nog waar de 1e violen zitten? En de celli (*tip: dit is het meervoud van cello*)? Misschien kan jullie juf/meester wel een plattegrond tekenen op het (digi)bord? Jullie moeten natuurlijk wel helpen!

Is het een beetje gelukt? Jullie kunnen altijd nog even naar het filmpje kijken... Dezelfde instrumenten zitten in een orkest altijd in een groepje bij elkaar, zo kunnen ze elkaar goed horen en daardoor goed samenspelen. Hieronder staat het filmpje nog een keer!

7. Misschien hebben jullie wel eens een orkest zien spelen, er staat dan altijd iemand voor het orkest, zonder instrument, hoe heet zo iemand? Hebben jullie die ook bij het NKO gezien?

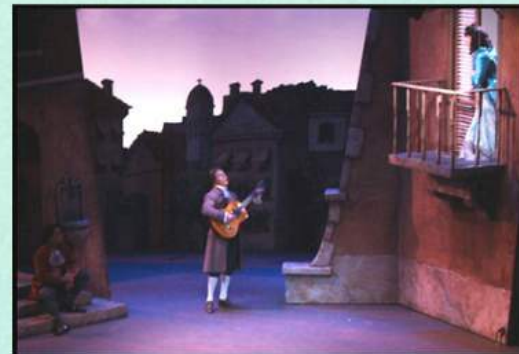
Zo'n meneer of mevrouw noemen wij de dirigent; hij of zij geeft de maat aan, laat zien wanneer iedereen moet beginnen of eindigen en hoe hard of zacht iedereen moet spelen.

Maar bij het NKO zien we helemaal geen dirigent! Hoe weten de strijkers dan toch wanneer ze moeten beginnen?

De muzikanten letten heel goed op elkaar. Ook hebben ze een concertmeester, die zag je ook in het filmpje! Let straks tijdens de voorstelling maar eens op hoe goed ze op elkaar en op de concertmeester letten!

Zouden jullie misschien ook samen een liedje kunnen zingen, zonder dat de juf/meester aangeeft wanneer jullie moeten beginnen? Het moet natuurlijk wel mooi samen klinken!

8. Jullie hebben net een filmpje gezien, de muziek die jullie hierin hoorden noemen we een Serenade. Weten jullie wat dat betekent? Tip: kijk naar het plaatje.

Een serenade betekent avondmuziek en het werd vroeger meestal gespeeld door iemand voor het raam van zijn geliefde. De muziek die jullie horen is de Serenade van Dvorák. De componist Dvorák woonde in Tsjechië. Hij was net getrouwd en zó verliefd op zijn vrouw dat hij deze mooie muziek voor haar schreef. Vandaar dat deze muziek vaak zo vrolijk klinkt!

Een extra weetje!

Hebben jullie ook vaak zo'n zin om te gaan dansen als je vrolijke muziek hoort? In het filmpje hoor je muziek die we een wals noemen. Een wals is ook een dans, dat zie je de mensen doen! Bij een wals kan je altijd tot 3 tellen in de muziek, probeer zo maar eens of je mee kunt tellen: 1, 2, 3, 1, 2, 3...

Tijd voor het volgende filmpje!

Jullie gaan nu je eigen verjaardag tekenen.
Bedenk eerst wat je hier allemaal bij vindt horen.

Bijvoorbeeld:

- Slingers
- Taart
- Muziek

Wat hebben jullie nodig?

- A4 papier
- Wasco en ecoline
- Kwasten

Wat gaan jullie doen?

Mak een vers met waco je verjaardagstering. Als je helemaal beneden
bort gaje met ecoline aan de slag. Waag aan de juf mee aan of ze de
en die in een balje wiken door en waken met water. Met een
koud met waco vers je over je hele achtering, je krijg nu een mooie
achtergrond.

U ziet onderzamen maar de benoemde van Doodik om in een vrolijke
verjaardagstering te maken!

Tijd voor het volgende filmpje!

**Jullie gaan nu je eigen verjaardag tekenen.
Bedenk eerst wat je hier allemaal bij vindt horen.**

Bijvoorbeeld:

- Slingers
- Taart
- Muziek
- ...

HIEPERDEPIEP VAN HARTE
BDAY FEESTJE Happy
WEER EEN JAARTJE **Birthday**
OUDER JARIG HOERA
GENIET ERVAN VANDAAG
GEFELICITEERD HAVE A
VERJAARDAG GOOD ONE

Wat hebben jullie nodig?

- A4 papier
- Wasco en ecoline
- Kwasten

Wat gaan jullie doen?

Maak eerst met wasco je verjaardagstekening. Als je helemaal tevreden bent ga je met ecoline aan de slag. Vraag aan de juf/meester of ze de ecoline in een bakje willen doen en verdunnen met water. Met een kwast met ecoline verf je over je hele tekening, je krijgt nu een mooie achtergrond.

Luister ondertussen naar de Serenade van Dvorák om in een vrolijke verjaardagsstemming te komen!

Het is alweer tijd voor het laatste filmpje!

Hoe voelt je verjaardag?

Weten jullie nog hoe Maaïke, Melissa, Richard, Sietse-Jan en Annette zich voelden op hun verjaardag?

Hoe voelen jullie je op je verjaardag?

Maak je eigen verjaardagsverhaal

Jullie gaan je eigen verjaardagsverhaal bedenken en schrijven. Dat kan bijvoorbeeld een spannende verjaardag zijn, een dansende verjaardag, een hele stiekeme verjaardag zoals die van Sietse-Jan of heb jij een ander idee?

Je mag je verhaal opschrijven of als dat nog een beetje lastig is maak je lekker een stripverhaal!

Luister ondertussen nog een keer naar de Serenade van Dvorák, welk deel van de muziek past het beste bij jouw verhaal??

Wat voel jij bij de muziek?

Van muziek kun je soms vrolijk worden, maar ook wel verdrietig. Muziek kan heel spannend klinken, maar ook heel slaperig... Als jullie nu zelf vrolijke muziek zouden willen maken, of boze muziek. Of muziek waar je bij kunt griezelen of juist kunt dromen, wat voor soort muziek zou je dan maken? Is dat heel hard of zacht, snel of langzaam? Kunnen jullie dat bedenken? Bespreek dat maar eens met elkaar.

Hieronder zijn allemaal verschillende muziekfragmenten te horen. Bedenk bij elk stukje muziek of je het vrolijk vindt of verdrietig of misschien wel iets heel anders?!

Het kan heel goed zijn dat niet iedereen in de klas hetzelfde voelt bij de muziek; dat klopt! Iedereen is anders!

Veel plezier!

Dvorák - Strijkkwartet in F, Opus 96 Allegro
Gespeeld door het Jenufa kwartet

Dvorák - Strijkkwartet in F, Opus 96 - Lento
Gespeeld door het Jenufa kwartet

Dvorák - Strijkkwartet in F, Opus 96 - Molto Vivace
Gespeeld door het Jenufa kwartet

Dvorák - Strijkkwartet in F, Opus 96 - Finale
Gespeeld door het Jenufa kwartet

ORKAAN

Laat me met rust!

Welkom bij
het educatiemateriaal
voor de voorstelling:
Laat me met rust!

Met de schoolmuziekvereniging en een aantal voorbodeleers op het Conservatorium het Nederlands Kamerorkest.

In de voorstelling Orkaan worden alle muzieksoorten van de voorbodeleers en de schoolmuziekvereniging gebruikt, of het nu gaat om klassieke muziek, jazz of popmuziek.

Als de voorbodeleers voorbodeleers spelen, dan is het makkelijker om met rust te laten!

Vragen en weetjes over het NKO

Het Nederlands Kamerorkest

Op zaterdag 10 oktober 2010 zal het Nederlands Kamerorkest optreden in de Grote Zaal van het Concertgebouw in Amsterdam. Het programma bestaat uit werken van Beethoven, Brahms en Schubert.

